

v črni marmor vsekanih imen. Ostalo je še nekaj več! Preostal je globoko v srcih zaostalih bridki spomin na vse te žrtve strašne morije. Proslavi tega spomina je namenjeno to slavje, na katero zavemo širom doline vse prijatelje, tovariše in znance padlih!

Požar. V noči od 21. na 22. t. m. je začelo goreti pri posestniku Florijanu Fasching v Kleku pri Obralni poleg Radgone. Ker je bilo poslopje leseno, se je ogenj naglo razširil. Posesniku je zgorelo gospodarsko in stanovanjsko poslopje, dočim se je posrečilo živino še pravočasno rešiti. Pogorelec je prizadet zelo težko, ker mu je zgorela tudi vsa krma in še drugi letni življenjski pridelki. Na pomoč so prihiteli tudi gasilci iz Radgone z motorno brizgalno, ki so kmalu pogasili ostanke goreče hiše. Fasching je bil le deloma zavarovan in je škoda zato zanj tembolj občutna.

Požar v Ljutomeru. V nedeljo krog 7. uri zvečer je začel goreti v Ljutomeru kozolec g. Strasserja. V kozolcu je bilo okrog 100 centov krme. Kozolec je bil v par minutah žrtev plamenov v svojo zalogo vred. Zraven ležeče poslopje, skladišče trgovca Skrleca, je bilo istotako takoj v plamenih. Ker so bile v skladišču zaloge premoga, razne špicerije itd., je seveda tudi to poslopje naglo gorelo. Ogenj je podpihoval tudi še močan veter. Povrh je v prvem hipu odpovedala nova motorna brizgalna tamošnjega gasilnega društva, tako da se je gašenje pričelo šele, ko so prihitela gasilna društva s Cvena, Strojčevsi itd. Posrečilo se je ogenj omejiti na to poslopje, dasi je bila velika nevarnost, baš radi močnega vetra, za ves tamošnji del mesta, kjer so hiše natrpane skupaj. Strasser in Skrlec imata ogromno škodo. Kivce še niso izsledili, dasi je orožništvo še tisti večer z vneto šlo na delo. Pripovedujejo, da so ljudje videli tik pred izbruhom požara bežati od poslopja nekega moškega.

Žrtev stekline. V zagrebško bolnico so te dni pripeljali 43 let starega delavca Mateja Voglarja, rodom iz Stogovca v ptujski okolici, na katerem so se pojavili znaki stekline. Pred tremi meseci je Voglarja ogrizel domači pes, vendar pa je rana bila neznatna in se ni dalje brigal zanjo. Sedaj so ga domačini pripeljali v bolnico, a že prepozno: zdravniki so izjavili, da zanj ni več pomoči.

Ali bo kaka hiša v Prlekiji ali v Halozah in Posavju in na Pohorju in v Savinjski dolini, ki prihodnje leto ne bode imela »Našega doma«? Poštene hiše ne bo brez »Našega doma«! Kaj ne, da ne?

Železniška nesreča pri Blanci. Dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer je na progi med Blanco in Sevnico povozil tovorni vlak št. 654 vola. Žival se je vračala s pašne in začla na progo, ko je vlak ravno privozil nasproti. Kolesa lokomotive so neusmiljeno zgrabila žrtev in jo razmesarila. Strojevodja je takoj ustavil vlak. Ko pa je vlak po kratkem postanku hotel zopet kreniti dalje, je iztiril tovorni vagon, zaradi česar je bila progta do 21. t. m. zaprta za vsak promet.

Ne bežite pred srečo! Dne 13. novembra se vrši v M. Soboti žrebanje velike loterije »Martinišča«. Loterija je bogata. Glavni dobitek je nov štirisedežni avtomobil. Vseh dobitkov je 700, med njimi stroji in orodje, ki se na kmetih vsak dan rabi. Kdor še nima srečke, jo naj takoj naroči od ravnateljstva »Martinišča« v Murski Soboti, ali pa jo kupi pri domačem g. župniku. Srečka stane samo 5 Din. Vsi razprodajalci srečk se naprošajo, da nerazprodane srečke takoj vrnejo odboru.

Stric naše kraljice umrl. V Stuttgartu je umrl v starosti 64 let princ Viljem Hohenzollern-Sigmaringen, brat pokojnega rumunskega kralja Ferdinanda in stric naše kraljice Marije. Princ Viljem je bil svojevčasno določen za rumunskega vladarja, a je to čast raje prepustil svojemu bratu Ferdinandu.

Obsodba velike tolovajske bande. V našem listu smo že poročali, da se je vršila v zadnjem času v Varaždinu obravnava proti roparju Ivanu Balažiču in njegovim 38 pomagačem. Obravnava je trajala več tednov in je bila obsodba proglašena zadnji ponedeljek. Kolovodja roparske bande

ni Pogledova torba kaka lažnjiva jagerska latinščina, ampak istina, ki je sicer redka lovska čednost.

Pred kratkem sem bil tako srečen, da je privzdignil Pogledov Janez pokrov svoje torbe, sem smel polukati vanjo in sem si zapomnil te-le resnične in pristne:

Blaka starega Jazbeca.

Še pred vojno je živel v Hrastniku star logar. Bil je zaraščen v obraz, kakor sam kralj Matjaž. Ponašal se je rad z lovske spretnostjo ter znanostjo. Trdil je, da je eden najboljših poznavalcev zverjadi. Kakor vsak star jager, je popival tudi ta logar rad in po običajnih ostarijskih kvantah je zaspal nenotavno pri mizi. Bog ne daj, da bi bil kdo zbudil zadrezastega starca, dokler se ni podkrepil toliko s spanjem, da je odkresal sam v svoj stan.

Tedaj je še krčmaril stari Pogled in logar je bil njegov večkratni večerni gost. Ko je zopet razmetaval nekega večera med goste svojo najobilnejšo lovske znanost, je zaspal končno po stari navadi. Med trobentajočim spanjem mu je odrezal Janez iz obilne brade šop sivo srfkoljenih in dolgih rus. Ruse je zvezal s cvrnom in jih shranil za ogledalo na steni. Drugi večer je bil logar v krčmi in trdil, da pozna prav vsako zver na svetu že po eni sami dlaki, katero najde slučajno kje v gozdu. Pogledov Janez je segel za ogledalo, privlekel šop mustač in jih pomolel logarju z opazko:

»Glej, pred dnevi sem hodil po lovišču v Jatah in ob potu sem nabral te-le čudne sive, srfkane in dolge kosmatine. Od kake zverine je neki ta čudna dlaka?»

Stari si je ogledal najdbo pri luči od vseh strani, jo pohanal, nategoval, se zamislil in odložil šop z razsodbo:

»Brezdvomno je to dlaka prav starega jazbeca!«
Od tistega večera je bil prekrščen ta mož bogatih izkušenj in obilnega lovskega znanja v: starega Jazbeca s — človeško dlako!

Osla so lovili za medveda.

Kum pri Radečah je precej visok. Vrh mu kinčita romarski cerkvi sv. Neže in sv. Jošta. Kum je dobro obiskana božja pot, v zadnjih letih pa ležejo nanj še razgledaljni hribovci. Romarje in turiste preskrbuje z jedjo in piščičjo mežnar pod cerkvijo sv. Neže. Radi strmine ne vozijo

Balažič je obsojen na osemletno težko ječo. Njegova ljubica Franca Štrlek je dobila 10 mesecev ječe. Od ostalih tolovajskih pomagačev je obsojenih sedem na petletno ječo, drugi pa od 4 mesecev do 1 leta.

Opozorjamo naše cenjene čitatelje na današnji priloženi letak tvrdke L. Ž. Konjovič, Beograd.

Gospodarstvo.

Mariborski trg dne 22. oktobra 1927. Vsled padle temperature (+ 9° C) je bilo to pot že 65 slaninarjev na trgu, ki so prodajali svinjino in slanino vsled velike dobave bolj poceni kot navadno. S krompirjem, čebulo, svežim zeljem in drugo zelenjavo naloženih vozov je bilo 70, s sadjem pa 8. Drugače je bil trg prav dobro založen in obiskan. Cene so večidel ostale neizpremenjene, pač pa so domači mesarji prodajali govedino malo ceneje. — Perutnine in domači hživali je bilo okoli 700 komadov, med temi je bilo nad 100 puranov in nad 20 gosi, katere so se prodajale za pitanje za Božič. Cene so bile piščancem 28 do 30 Din, kokošem 35 do 50 Din, racam 30 do 40, gosem 50 do 80 Din, puranom 60 do 125 Din, domačim zajcem 10 do 35 Din, golobom 25 do 30, grlicam 35 Din za komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje ter cvetlice: Cene so bile krompirju 1 do 1.75 Din, čebuli 1.50 do 3 Din, česnu 10 do 14 Din, glavni solati 1 do 2 Din, hrenu 8 do 10 Din, kislemu zelju 4 Din, kislji repi 3 Din, zeleni papriki 8 do 10 Din, paradiznikom 2 do 4 Din, surovemu maslu 36 do 40 Din, kuhanemu maslu 44 do 48 Din, čajnemu 50 do 60 Din za 1 kg, mleku 2 do 2.50 Din, smetani 12 do 14 Din, olivnemu olju 20 do 24 Din, bučnemu olju 18 do 22 Din liter, sirček 4 do 8 Din, jajca, ki so se zopet podražila, 1.50 do 2 Din 1 komad. Cene sadju se znatno niso spremenile, ker v teku pretečenega tedna se je zimsko sadje začelo zopet izvažati v inozemstvo in zato se bo bržkone kmalu podražilo. Cene so bile jabolkom 4 do 8 Din, hruškam 6 do 10 Din, breskvam 12 Din, orehom 10 Din, luščenicam 40 do 52 Din, dateljcem 25 do 35 Din, mandeljcem 45 do 50 Din, maku 16 Din in grozdju 10 do 16 Din kg; limonam 1 do 1.50 komad, kostanju surovemu 2 do 3 Din, pečenemu 6 Din liter. Cvetlicam 0.50 do 7 Din, z lonci vred 15 do 50 Din komad. Topot je bilo tudi mnogo umetnih cvetlic in nagrobnih vencev na trgu, ki so se prodajali po 10 do 200 Din komad. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 1 do 100 Din, brezove mefle po 2.25 do 6 Din komad, koruzna slama pa po 25 do 35 Din vreča. — Seno in slama: V sredo, dne 20. oktobra, je bilo kljub slabemu vremenu 11 vozov sena, v soboto dne 23. oktobra, pa 15 vozov sena in 4 vozove slame na trgu. Cene so bile senu 55 do 82.50 Din, slami pa 40 do 45 D za 100 kg. Slama se je prodajala tudi po 1.75 Din do 2 Din za škop.

Iz hmeljskega trga. Doslej smo poročali o hmeljskih cenah po »Saazer Hopfen- und Brauerzeitung«, a se je izkazalo, da so ta poročila lažnjiva in od prekupčevalcev nalašč tako poročena, da bi speljali hmeljske producente na led. Ker smo bili opomnjeni na zgoraj omenjeni nedostatek, bomo odslej prinašali cene, kakoršne so v resnici v Zalcu pri Celju. Hmelj se kupuje v Zalcu od komisnarjev iz Nemčije ter ga plačujejo takole: Prvoletnik in pozni rujavi hmelj po 10 do 20 Din, srednjevrste po 20 do 30 Din, boljše vrste 30 do 40 Din in le najboljše vrste 40 do 50 Din za 1 kg. Ves hmelj, kojega so do zdaj kupovali, je moral biti lepo zelen. Rumenelega, bledega ali šekastega so odklanjali ali pa po sramotno nizki ceni plačevali. Pravi se, da te vrste hmelj pride tudi na vrsto, toda pozneje. To so sedanje cene za hmelj v Zalcu, kdaj se bodo iste dvignile ali sploh spremenile, se bo poročalo.

Št. Jurij ob Taboru. Na sejem dne 4. novembra se pripelje lepo sadno drevje. Vsi, ki potrebujete, pridite po njega!
1442

na Kum raznih železnenih potrebščin, ampak jih prenaša osel.

Pred vojno je bil na Kumu mežnar, ki je imel za prenašanje tovorov dolgouba. Ker je v hribih, kakor Kum, malo krme, je puščal cerkovnik svojega osla, da si je iskal kar sam prehrano po hosti. Gozdovi, ki padajo v doline izpod sv. Neže in sv. Jošta, so znana ter iskana lovišča.

Torej v onih letih, ko je posedal kumski mežnar osla, ki se je pasel po hostah, je imel Pogledov Janez v zakupu lov na Kumu. V visoki jeseni je hodil po lovišču in zadel na čudne odpadke. Zavil jih je v papir in drugi dan z njimi na okrajno glavarstvo, ki je bilo tedaj v Krškem. V Krškem niso bili le imenitni lovci, ampak tudi visoki državni uradniki, ki so poznali vsako zver po odpadkih. Blato divjačine, katero jim je pokazal stari Janez, so odločili za — medvedje. Saj bi ne bilo nič čudnega, ako bi ogrožal gozdove krog Kuma kak prav velik medved. Odpadki so bili sigurno od medveda in okrajno glavarstvo je poklicano, da brani narod pred življenju nevarnimi zverinami.

Česar Pogled prvotno ni nameraval, to se je zgodilo. Okrajno glavarstvo v Krškem je odredilo pogon za medvedom na Kumu. Povabljeni so bili lovci od blizu in daleč, a seveda sami bolj imenitni.

Določenega jutra se je zagnalo na Kum nad medveda vse polno lovcev. Bolj v dolinskih hostah ni bilo nobene sledi o mreini. Ko se je pomaknila lovska družba proti vrhu — vse polno medvedjih odpadkov. Zver je morala biti velikanski orjak, saj o tem so govorili — kupki odpadkov. Lov je šel proti koncu, videti je bilo že obe cervkvi, medveda še ni bilo pod strel. Naenkrat so pa gonjači rikhnil preplašeno, psi so zalajali in iz prav gostega grmovja je zarigalo nekaj mogočno in na vso moč z visokega hriba v globoko dolino . . .

Najbolj imenitna gospoda na drevje; drugi pa proč od grma, iz katerega se je spustil v divjem galopu, med preplašenim riganjem proti vrhu hriba — mežnarjev osel! V znak strahu pred tolikimi pregnanjci je zapustil za seboj vidno ter obilno sled, ki se je krila popolnoma z ono, katero so uradno spoznali za — medvedjo!

Po temeljiti primerjavi svežih in suhih odpadkov so iztaknili izgovor: Ni nič čudnega zamenjava med medvedom in oslom. Osel kumskega mežnarja se je pasel po ho-

Pisma iz domačih krajev.

Remšnik. Kar je zadnjič volilo Žerjava, Radiča, socije, komuniste, vse to se je sedaj združilo za občinske volitve. Najbrž diši županski stolček in občinska pisarna onima dvema, ki hodita najrajši v temnih večerih podpisove pobirat. Čudna gorečnost se je pokazala pri teh gospodih za občinsko oblast. Volilci, vedite, da vsiljivi prijatelji so malo vredni! Sodite sami, če ni tako!

Gornja Sv. Kungota. Dopisnik od Gornje Sv. Kungote se je debelo zmotil, ko je poročal, da so dobili od lanske povodnji podporo samo izvoljeni pristaši SLS in da prijave, odnosno prošnje, ki so jih vložili pri občini, niso šle naprej. Občina je vpisala, oziroma prijavila tudi one stranke, ki se same niso zglasile, a so trpele na povodnji, ne pa, da bi onih ne, ki so prišle osebno v občinski urad. Vseh prijavljenih je 36 po številu. Kar se pa tiče glede dobljenih podpor, občina ni bila merodajna in ne nosi nobene odgovornosti. Tako tudi ne more odgovarjati za one, ki končnega izida letnega pridelka niso naznanili, kljub razglasom in pozivom. Pisec se naj o tem boljše informira. — Toliko v pojasnilo, da ne bomo delali županu krivice!

Sv. Jakob v Slov. gor. V ponedeljek, dne 24. oktobra, smo ob obilnem spremstvu pokopali najstarejšega moža naše župnije, 90letnega posestnika in dolgoletnega občinskega odbornika Alojzija Dognik. Pokojnik je bil spoštovan daleč naokoli in je bil zvest volilec naše stranke, kakor tudi cela njegova hiša. Svoje otroke je vzgojil v krščanskem duhu. Bil pa je tudi dober gospodar. Svetila vrlemu možu nebeska luč, preostali pa naše sožalje! — Stari in zgodovinsko (postavljen v letu 1760) važni spomenik Sv. Janeza Nepomuka v Spodnjem dolu smo prenovili. V nedeljo, dne 23. t. m., se je vršila slovesnost blagoslovitve, katero je izvršil naš delavni in priljubljeni g. župnik. Dober prijatelj Šentjakobčanov g. Ivan Meža, gostilničar v Stolni ulici v Mariboru, s svojo gospo soprogo, je prevzel vse denarne žrtve za popravilo in obnovo spomenika. Lepa mu hvala! — Neki lažnjivi kljukec je nedavno v »Jutru« pisal, da sedanji okrajni zastop, v katerem so po večini možje SLS, noče za kraje okoli Sv. Jakoba in Jaremne ničesar storiti. Klerikalci so po mnenju tega strašno pametnega gospoda tintomaza krivi, da je Rajzmanov breg tako strm. Kajti, ko so pred davnimi desetletji gradili čisto čez ta in Slatenski breg, sta gerent dr. Veble in poslanec Žebot, na katerega ima »Jutrov« dopisnik posebno piko, zahtevala, da se cesta mora graditi ravno čez največje strmine! Ta zagrižena griža, ki je to napisala, je menda rodod od tu neki, namenoma preobrača resnico. Kajti ravno sedanji »klerikalni« okrajni zastop je že davno poprej, predno je »Jutrov« resnicoljub zapisal laž o cestah, vse potrebno ukrenil, da se bo Rajzmanov breg prihodnja spomlad znižal. Komisija je že v glavnem potrebno določila in okrajni odbor je že prej, predno se je demokratku o tem sanjalo, določil vse radi proračuna in načrtov. Res tudi ni, da sedanji okrajni zastop ne da dovolj gramozna na ceste. Toliko gramoz je sploh nikdar ni bilo na naših cestah, kakor sedaj. To vidi vsak, kdor ni popolnoma s slepoto udarjen. Lažite, demokrati, drugokrat vsaj tako, da boste sami te laži verjeli in ne tako, da e vam vse smeji, ko sliši o vaših debelih izmišljotinah. Jezi vas, ker nimate nikjer nobene besede več, ne pri vladi, ne pri okraju, ne pri oblasti in tudi ne pri občini in pri ljudstvu. Tu je pač popolnoma resnična tista znana pesem: »O mein lieber Augustin, alles ist hin . . .«

Pesnički dvor. V sredo, dne 19. t. m., se je poročil tukajšnji posestniški sin Štefan Gornik, znan navdušen čitatelj dobrih knjig, s posestniško hčerko Brigito Kronvogel od Sv. Petra pri Mariboru. Pri tej priliki je bilo nabranih 90 Din za podružnico Jugoslovanske Matice pri Šmarjeti ob Pesnici, ki se za ta prispevek tukaj iskreno zahvaljuje. Mlademu zavednemu kmečkemu paru pa kličemo: Bog z Vama!

stah in poleg trave je zobal razne gozdne jagode, pobiral divje hruške ter izkopal sladke koreninice in na isti način se preživlja tudi medved — — — Ista hrana, isti odpadki; a je le neodpušljivo velika razlika med navadnim ter krotkim gorskim oslom in življenju nevarnim medvedom . . .

Prispevek za popravo orgel, katerih še danes ni!

Kako uro hoda od Kuma je na prijaznem hribu Ključevca lična cerkvica.

Kdor je prijatelj hribovja, ta že ve, da ni za šalo, ako te zaleze v hribih gosta megla, ki je neprodorna za človeško oko.

Pred leti je preganjala divjačina krog Kuma ter Ključevce večja lovska družba. Ker so lovili predolgo v večer, jih je zalotila gorska megla, da ni bilo videti niti za prst pred nosom. Z največjo težavo in med smrtnimi nevarnostmi so se dotipali jagri do cerkvice na Ključevci. Ni preostalo nič drugega, nego zateči se za celo noč pod streho hrama božjega, ki je otel zablodle smrti ali vsaj večje nesreče.

Za nezgodo teh lovcev je zvedel stari Pogled. Par dni zatem je poslal vsakemu lovcu resen opomin z označbo svote, katero mora plačati nemudoma, ker so lovci ob priliki nočevanja pokvarili orgle na Ključevci. Poziv na poravnavo stroškov je bil tako prepričevalen in grozilen, da so poslali jagri lepo svoto Pogledu, ki je zadevo s poškodbo ključevskih orgel zatusal pri cerkveni oblasti.

Nekaj tednov na to je povabil Janez svoje dobre lovske tovariše v svojo krčmo na bogato — brezplačno večerjo. Ko je tovarišija dobro jedla, gladko pila ter slavila radodarnega Janeza, jej je ta zaupal, da je plačana večerja iz prostovoljnih prispevkov za popravo orgel na Ključevci katerih ni bo in jih tudi ne bo, ker jih nima niti cerkev sv. Neže na Kumu!

Udomačen divji petelin.

Pred perutnino, ki prihaja glede lova v poštev, zavzema divji petelin gotovo prvo mesto. Naskakanje divjega petelina je nekaj izvanrednega in težavnega, ker je petelin celo pri snubaškem petju oprezen. Ko neha s petjem, se skriva plaho po gozdu in beži pred človekom tudi ob času, ko ga ta ne preganja.